

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

VOLIKOGU ISTUNGI PROTOKOLL

Tõrva

18.09.2025 nr 1-1/2025/7

Algus 16.00, lõpp 18.25

Istungit juhatas Tõrva Vallavolikogu esimees Maido Ruusmann, protokollis vallasekretäri abi Eve Eisen

Võtsid osa volikogu liikmed: Heli Holm, Karl Kirt, Virgo Kosemets, Ilmar Kõverik, Arnold Looga, Hardo Lust, Enn Mihailov, Harry Mägi, Romet Piller, Maido Ruusmann, Ahti Saar, Tarmo Tamm, Giia Tetlova, Marge Udras, Indrek Valner, Eero Viisu, Tiiu Vips

Puudusid: Allan Ilisson, Ülle Juht, Rein Reinsalu, Kalle Vister

Istungist võtsid kutsututena osa: abivallavanem Aivar Uibu, abivallavanem Lauri Drubinš, vallavalitsuse liige/vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu, vallasekretär Signe Kiin, finantsjuht Maire Appo, avalike suhete spetsialist Ingeri Aer, vallasekretäri abi Eve Eisen, keskkonnaspetsialist Jane Mölder, maakorraldusspetsialist Arvo Kargu

Videosilla vahendusel osalesid: Mittetulundusühingu Eesti Jäätmehoolduskeskus projektijuht Evelyn Jasson ja Monika-Evelin Liiv

Volikogu esimees avas istungi ja palus esitada ettepanekud seoses väljasaadetud istungi päevakorraga.

Ettepanekuid ei esitatud.

Istungi juhataja pani päevakorra hääletusele.

Otsustati: 17 poolt kinnitada istungi päevakord:

Päevakord:

1. Valgamaa omavalitsuste ühine jäätmekava 2025–2030
2. Valga maakonna arengustrateegia 2035+
3. Valga maakonna arengustrateegia 2035+ tegevuskava aastateks 2025–2029 heakskiitmine
4. Tõrva valla arengukava aastani 2035 ja eelarvestrateegia 2025–2029 I lugemine
5. 2025. aasta lisaelarve vastuvõtmine
6. Toetuse eraldamise garanteerimine
7. Maamaksumäärade, maamaksu tõusu piirmäära ja kodualuse maa maksusoodustuse kehtestamine
8. Loa andmine kinnisasja omandamiseks
9. Vallavara otsustuskorras võõrandamine
10. Hädaolukorra seaduses sätestatud ülesannete täitmise delegeerimine
11. Jaoskonnakomisjonide moodustamine

1. Valgamaa omavalitsuste ühine jäätmekava 2025–2030

Ettekandja: keskkonnaspetsialist Jane Mölder

Kaasettekandja: planeeringu-vallavara komisjoni esimees Hardo Lust

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna keskkonnaspetsialistile.

Jane Mölder: - MTÜ Eesti Jäätmehoolduskeskus koostas Otepää, Tõrva ja Valga vallale Valgamaa omavalitsuste ühise jäätmekava 2025–2030.

Jäätmekava on omavalitsuse jäätmehooldust korraldav ja suunav dokument, mille eesmärk on määrata jäätmehoolduse arengusuunad, tegevused ja meetmed. Jäätmekavas käsitletakse jäätmehoolduse olukorda kavaga hõlmatud territooriumil, jäätmehoolduse korraldamise ja tõhustamise eesmärgid ning eesmärkide saavutamise meetmeid.

Jäätmekava eesmärkide seadmisel on lähtutud riigi jäätmekavas 2023–2028 ning jäätmemajandust reguleerivates õigusaktides seatud eesmärkidest ja sihtarvudest. Jäätmekava on koostatud vastavalt jäätmeseaduse nõuetele, mis määravad jäätmekava sisu ning jäätmekava avalikustamise.

Jäätmekava sisaldab hetkeolukorra ülevaadet jäätmeliikide koguste kaupa, olemasolevate kogumissüsteemide käitlemistaristu kirjeldust, eelmises jäätmekavas püstitatud eesmärkide täitmist, jäätmetekke vältimist, jäätmete kogumissüsteemide arendamist ning jäätmehoolduse eesmärgid.

Tõrva valla eesmärgiks on saavutada uue jäätmekava rakendamise perioodil olukord, kus segaolmejäätmete tekkemaht väheneb ning segaolmejäätmed sisaldavad vähem neid jäätmeliike, mis alluvad tekkekohal liigiti kogumise nõudele. Eesmärk on suurendada elanikkonna keskkonnateadlikkust ja suurendada tekkekohal liigiti kogumist.

Uue jäätmekava perioodil on liigiti kogumise ja taaskasutamise vaates kaks peamist eesmärki: liigiti kogumise lihtsustamine ja laiendamine ning jäätmete suunamine ringlusesse ressursina, vähendades jäätmete põletamist ja prügilasse ladestamist.

Eestis on eesmärgiks võtta aastaks 2030 ringlusesse 60% kodumajapidamiste jäätmetest.

Jäätmekava eelnõu avalik väljapanek toimus ajavahemikul 02.06.2025 kuni 16.06.2025. Avalik arutelu toimus 17.06.2025 Tõrva vallavalitsuses ja veebis. Avaliku väljapaneku ajal ning avalikul arutelul ettepanekuid ja vastuväiteid jäätmekava muutmiseks ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Küsimused:

Arnold Looga: - milliseks kujunevad uue kava alusel tavalise jäätmevaldaja kohustused? Kas see eeldab lisakonteinereid? Kui see on nii, kes selle kinni maksab?

Istungi juhataja andis vastuseks sõna Evelyn Jassonile paludes anda selgituse, mida reguleerib seadus, mida reguleerib käesolev jäätmekava, mida reguleerib jäätmehoolduseeskiri ja milliseid kohustusi toob kava vastuvõtmine kaasa inimestele.

Evelyn Jasson: - jäätmekava on arengudokument, mis on oma ülesehituselt ja mõttelt keskkonnaspetsialisti töödokument, mille alusel analüüsitakse jäätmeveo arengut vallas. Kas senine korraldatud jäätmevedu ja jäätmete liigiti kogumine on andnud tulemusi ning kuhu peaks sellega edasi liikuma.

2024. aastast läks lahti uus korraldatud jäätmeveo periood. Korraldatud jäätmeveo ja jäätmekava kehtivusperiood on nihkes. Kava koostasime tagantjärele. Paar päeva tagasi avaldas riik, et näiteks biojäätmete liigiti kogumine tekkekohal kohustuslikuks muuta, on andnud tulemusi. Inimesed on hakanud jäätmeid paremini sorteerima.

Jäätmekavaga võtame uue kohustuse pakendijäätmete tekkekohal liigiti kogumiseks. Vaatame, kas pakendijäätmete tekkepaigal kohustuslik kogumine annab soovitud tulemuse. Jäätmekava on arengudokument, millega planeeritakse, mida saab tulevikus paremini teha. Kava ei ole elaniku jaoks kohustus. Elaniku jaoks on kohustuslik jäätmehoolduseeskiri, millega pannakse paika, milliste jäätmete kogumine on kohustuslik kodus, milliseid jäätmeid võib koguda avalike konteineritega ja mida peab viima jäätmejaama.

Karl Kirt: - räägitakse jäätmetasust, mida omavalitsus võib kehtestada. Mis summa võib kohalikule omavalitsusele selle kava rakendamisega tekkida? Põhilise kulu katab saastaja ehk kohaliku omavalitsuse elanik. Kas saan õigesti aru?

Evelyn Jasson: - kavaga hinda paika ei panda. Hind on paigas. Enne tuleb viia läbi jäätmereformi alusel uus korraldatud jäätmeveo hange. Teenustasu, mida tohib inimese käest võtta, tohib olla kuni 50% pakutavast prügiveo hinnast. Seda hinda ei saa täna ette kehtestada. See oleneb sellest, millised on uued segaolmejäätmete veo hinnad, mis tulevad järgmise hanke tulemusena.

Karl Kirt: - dokument on kogu maakonna peale. Kuidas jagunevad vastutused? Kas midagi tehakse omavalitsuste üleselt? Kes siis teeb? Kavas on märgitud osa asju teostamata. Kelle otsa me vaatame? Kes peaks neid teostama?

Evelyn Jasson: - tegevused, mis on jäänud teostamata, neid analüüsisime, kas on vaja uuesti teha või mitte. Tegevused, mida peeti vajalikuks ja mis on ajakohased, võeti uuesti tegevuskavasse. On tegevusi, mis on ühised kõigile kolmele omavalitsusele ja neid, mis on omavalitsuste põhised. Tegevused, mis on välja toodud omavalitsuse nimeliselt, peab iga omavalitsus ise nende elluviimise eest seisma. Tegevused, mis sobivad kõigile omavalitsustele, tuleb kas igaüks eraldi või ühiselt teostada.

Arnold Looga: - kuidas saame teha uuesti seda, mis on jäänud tegemata?

Evelyn Jasson: - oleneb tegevusest, mis jäi tegemata. Analüüsi, kas seda ei olnudki vaja teha, näiteks muutus seaduse regulatsioon või teatud tegevuse järgi puudus nõudlus ja tegevust ei olnud vaja teha, tegevuse aktuaalsus kadus. Mis jäi tegemata, kuid on endiselt vajalik, see pandi uuesti jäätmekavasse. Kui nt mõni tegevus oli üles ehitatud KIK-i toetusmeetmele ja taotlusvooru ei avatud, kuid seda tegevust on vaja endiselt teha, siis pandi see uuesti järgmisse kavasse ja kui avaneb uus toetusmeede, saab hakata projekti ellu viima.

Karl Kirt: - kas olemasolev jäätmejaam lõpetab tegevuse või tuleb lisajäätmejaam? Kas tuleb teenusepakkuja või hakkab omavalitsus seda ise korraldama? Miks on vaja veel ühte jäätmejaama?

Jane Mölder: - oleme üldplaneeringuga uue jäätmejaama asukoha määranud. See on tunduvalt lähemal kui olemasolev. Samuti soovime jäätmejaama kaasajastada. Kolmas põhjus on ligipääsetavus ehk sild, mis ei ole varsti raskeveokitele piisvalt vastupidav.

Aivar Uibu: - on kaks probleemi. Olemasolev plats hakkab jääma väikseks, aga põhiline probleem on sillal, mis on eraomandis. Oleme tellinud sillale ekspertiisi. Mõne aja pärast vajab sild remonti. Selleks tuleb sild taotleda valla omandisse. Olles teinud vastavad arvutused, on summa suurusjärgi sama, mis oma osalusega uue jäätmejaama ehitamine. Avanes võimalus taotleda KIK-i meetmest uue jäätmejaama rajamiseks toetust. Oleme silla omanikuga korduvalt kohtunud ja ta ei ole teinud ettepanekut silla vallale üle andmiseks. Küll andis omanik nõusoleku silla ekspertiisi koostamiseks. Antud teema on olnud arutusel planeeringu-vallavara komisjonis.

Istungi juhataja andis kaasettekandeks sõna planeeringu-vallavara komisjoni esimehele.

Hardo Lust: - komisjonis oli arutelu. Komisjon otsustas saata jäätmekava volikogu istungile kinnitamiseks. Tegemist on keskkonnaspetsialisti töödokumendiga.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Otsustati: võtta vastu määrus nr 9 „Valgamaa omavalitsuste ühine jäätmekava 2025–2030“. Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 13, erapooletuid 4.

2. Valga maakonna arengustrateegia 2035+

Ettekandja: abivallavanem vallavanema ülesannetes Lauri Drubinš

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna abivallavanemale.

Lauri Drubinš: - kohe avaneb võimalus esitada projekte meetmesse „Piirkondlik atraktiivne elu- ja ettevõtluskeskkond“. Projektidel, mida kohalikud omavalitsused esitavad, peab olema märke, et PEEKst soovitakse raha võtta.

Esitav projekt saab osaleda vaid ühes tegevussuunas. Seega tehti ettepanek tegevussuundi laiendada ja toodi need nii arengustrateegiasse kui tegevuskavasse.

Tõrva vald läheb meetmesse tööstusala projektiga, mida tehakse koostöös Valgamaaga, Võrumaaga ja Põlvamaaga. Noorteprojekt, mis on juba jätkuprojekt, selles on kuus maakonda: eelnimetatutele lisaks ka Jõgeva ja Tartu.

On ka turismiprojekt ning kogukondadele ja loomeettevõtetele suunatud projekt. Et nimetatud projekte saaks esitada, tuli nii arengustrateegia kui ka tegevuskava lahti võtta.

Dokument oli ka avalikustatud. Täna menetletakse seda Otepääl ja 24-ndal Valgas.

Ettekanne puudutas ka järgmist päevakorrapunkti.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu määrus nr 10 „Valga maakonna arengustrateegia 2035+“.

Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

3. Valga maakonna arengustrateegia 2035+ tegevuskava aastateks 2025–2029 heakskiitmine

Ettekandja: abivallavanem vallavanema ülesannetes Lauri Drubinš

Ettekanne esitatud päevakorrapunktis nr 2.

Küsimusi ei esitatud.

Otsustati: võtta vastu otsus nr 8 „Valga maakonna arengustrateegia 2035+ tegevuskava aastateks 2025–2029 heakskiitmine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

4. Tõrva valla arengukava aastani 2035 ja eelarvestrateegia 2025–2029 I lugemine

Ettekandjad: abivallavanem vallavanema ülesannetes Lauri Drubinš

finantsjuht Maire Appo

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna abivallavanemale.

Lauri Drubinš: - Tõrva valla arengukava sai vastu võetud alles hiljuti, kuid kuna seda menetletakse koos eelarvestrateegiaga, on kohustus need kaks dokumenti kokku panna. Arengukavas me ühtegi muudatust ei teinud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna finantsjuhile.

Maire Appo: - eelarvestrateegia peab olema koostatud neljaks eelolevaks aastaks, mistõttu on strateegiasse lisatud aasta 2029 ja vaadatud üle sellele eelnevad aastad. 2024 aasta on tegelik. 2025 aasta on prognoositud tulud ja kulud. Aastate 2026, 2027, 2028 ja 2029 puhul on võetud arvesse riigi majandusprognoos ja Tõrva valla andmed. Tulumaksu laekumist on aastate lõikes muudetud 3 kuni 5 protsenti.

Olulisim on investeeringute tabel, mis vaadatakse samuti üle, kuna on täpsustunud saadavad toetused. Peame üle vaatama ka laenuvõimekuse. Investeeringuid saame katta võetava laenu arvelt. Laenu protsent jäi 55 juurde. Suurim investeeringute tegemise aasta on järgmine aasta ja ka 2027. aasta.

Kohalikele omavalitsustele on alates 2027. aastast lubatud laenu protsent 60.

Küsimused:

Karl Kirt: - kui järgmisel aastal tõuseb tulumaksuvaba miinimum, kas see mõjutab omavalitsuse tulumaksu?

Maire Appo: - ei mõjuta. Vallale laekub teatud protsent brutotulust.

Virgo Kosemets: - eelarvestrateegia puhul saame enim kaasa rääkida investeerimisobjektide osas.

Investeeringute tabelis on suure maksumusega sees jäätmejaam. Kas on loogiline, et selle võib rajada ka hiljem, 2027. ja 2028. aastal?

Aivar Uibu: - saame rajada kaks aastat pärast rahastamisest teadasaamist.

Virgo Kosemets: - sama on kõrtsihoonega, mille maksumus oli algselt üle kahe miljoni. Nüüd pakkumiste juures juba üle kolme miljoni. Hange ei õnnestunud. Kas seda on võimalik ehitada nii 2026. kui 2027. aastal?

Maido Ruusmann: - pakkumused ei läinud üle kolme miljoni. Seda ei saa venitada. On projekti tähtsajad. Kuulutatakse välja uus hange, mille käigus selgub lõplik maksumus.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Istungi juhataja andis kaasettekandeks sõna majandus-eelarve komisjoni esimehele.

Eero Viisu: - komisjon otsustas üksmeelselt suunata eelnõu volikogu istungile esimesele lugemisele.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Küsimused:

Karl Kirt: - on tehniline küsimus. Meil on iseteeninduskeskkond Spoku. Kas muudatusettepanekute tegemiseks võib kasutada Spokut? Et saaks teha ettepanekuid kindlal vormil.

Maido Ruusmann: - see on väga hea ettepanek – esitada muudatusettepanekud läbi Spoku keskkonna.

Mis puudutab eelnevalt mainitud kõrtsihoone pakkumisi, olid need järgmised: kõige odavam oli 2,27 miljonit eurot pluss käibemaks, teine oli 2,47 miljonit eurot pluss käibemaks ja kolmas oli 2,67 miljonit eurot pluss käibemaks. Odavaim pakkumus lükati tagasi, kuna dokumente oli

puudu. Järgmistega alustati läbirääkimisi, aga kuna hanke alusdokumentides oli viga, tunnistati hange kehtetuks. Me ei ole käibemaksukohuslased.

Otsustati: lõpetada Tõrva valla arengukava aastani 2035 ja eelarvestrateegia 2025–2029 esimene lugemine ning võtta vastu Tõrva Vallavolikogu otsus nr 9 „Tõrva valla arengukava aastani 2035 ja eelarvestrateegia 2025–2029 eelnõu avalikule väljapanekule suunamine“. Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel – poolt 17.

5. 2025. aasta lisaeelarve vastuvõtmine

Ettekandja: finantsjuht Maire Appo

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna finantsjuhile.

Maire Appo: - sel aastal on koostatud teine lisaeelarve. Lisaeelarve mahuks on kokku 123 530,06 eurot. Lisaeelarvesse suunatakse põhitegevuse tulud summas 99 530,06 eurot. Põhitegevuse kulud on 107 530,06 eurot. Investeerimistegevust muudetakse selliselt, et vähendatakse laenuintressi tasumist 24 000 eurot ja suurendatakse 16 000 eurot Helme ordulinnuse arhitektuurse projekti koostamiseks.

Lisaks on eelarve eelnõus muudatused osakondade ja kululiikide vahel. Põhjuseks on haridusvaldkonna kulude ümbersuunamine ühelt asutuselt teise – peamiselt Tõrva Kooli Hummuli õppekohalt Tõrva Gümnaasiumisse, kuna Hummulis õppetegevust enam ei ole.

Kululiikide vaheline muudatus on seotud tugispetsialisti tööle võtmisega Tõrva Gümnaasiumis. Algselt oli eelarves, et tugiteenus ostetakse sisse. Muudatused on tehtud kululiikide 50 ja 55 vahel.

Küsimused:

Arnold Looga: - mis kulud on Ukraina laste transpordikulud?

Maire Appo: - Ukrainast toodi lapsed Riiga ja Riist siia. Ukraina lapsed käisid siin vaheaga veetmas.

Karl Kirt: - kultuuriürituste piletitulu – mis üritusega on tegu?

Maire Appo: - see on aasta peale kokku, kuid valdavalt on ikkagi Tule-Päevade üritus. Eelarves oli prognoositud 65 000 eurot piletite müügitulu, eelkõige Tõrva Tule-Päevade piletid. Laekus ca 75 000 eurot, kuid olid ka lisakulud, mis suunatakse eelarve tuludesse ja kuludesse.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Istungi juhataja andis kaasettekandeks sõna majandus-eelarve komisjoni esimehele.

Eero Viisu andis ülevaate spordiklubidele eraldatud toetustest. Ettekandjale midagi lisada ei ole.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Otsustati: võtta vastu määrus nr 11 „2025. aasta lisaeelarve vastuvõtmine“.

Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

6. Toetuse eraldamise garanteerimine

Ettekandja: Monika-Evelin Liiv

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Maido Ruusmann: - eelmise aasta 26. juunil said kokku vallavolikogu liikmed, kultuurikomisjoni liikmed, vallavalitsuse liikmed ja kultuurivaldkonna tegijad, kus see teema oli arutusel. Esialgsest planeeriti Porgy ja Bessi lavastus teha aastal 2025, mis siiski eelarvelistel kaalutlustel toimuda ei saanud. Järgmisel aastal täitub Tõrva linnal 100 aastat. Seetõttu on tulnud ettepanek minna teemaga edasi.

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna Monika-Evelin Liivile.

Monika-Evelin Liiv – oleme planeerinud tähistada järgmise aasta 3. ja 4. juulil suursuguselt Tõrva linna sajandat sünnipäeva ja esitada Tõrva keskväljakul Gershwin muusikaline kompositsioon Rhapsody in Blue ja taas kord ooper Porgy ja Bess, mida etendati Tõrva keskväljakul 1998. aastal, kus publiku seas oli enam kui 7000 inimest.

Etendus toimuks riikliku sümfooniaorkestriga. Solistid on Lõuna-Aafrikast, elab hetkel Berliinis ja Kongo Vabariigist, elab hetkel Londonis.

Teisel õhtul oleks galakontsert, kus esinevad rahvusvaheliselt tuntud Eesti artistid nagu nt Ain Anger, mina ja solistid Leedust. See toimuks koos Pärnu linnaorkestriga.

Plaanis on tellida Rasmus Puurilt spetsiaalne lugu Tõrva sünnipäeva auks.

Nüüd oleks vaja teiepoolset kinnitust, et tahate seda projekti teha. Selliseid suursuguseid projekte planeeritakse tavaliselt mitu aastat ette. Praegu on viimane aeg broneerida bussid ka orkestrile ja koorile.

Volikogu liikmetele esitati ülevaade eelarve projektist.

Küsimused:

Arnold Looga: - kas generaatoritega täiendava varustuse tekitamine on ka kuskil sees või ei ole sellega arvestatud?

Maido Ruusmann: - ei ole arvestatud, kuna on olemas valla enda võimekus. Praegused üritused on tehtud kaabli pealt. Vallal on olemas ka varugeneraator, mis suudab tagada vajaliku võimsuse.

Karl Kirt: - kas 50 000 eurot, mida otsustame mõjutab teisi kultuuriüritusi? Kas see on eraldi toetus või tuleb see millegi arvelt?

Maido Ruusmann: - arutelud on olnud sellised, et Tõrva Tule-Päevad küll toimuvad, kuid kuna kultuurifestival Võnge on avaldanud soovi tulla taaskord Tõrva, kus ta teeks linnafestivali, siis Tulede öö üritust sellisel kujul kui sel ja eelmisel aastal, ei tuleks.

Tõrva 100 ei ole vaid kahepäevane üritus keskväljakul. Plaanis on korraldada erinevaid üritusi ka külates.

Oktoobri 10. kuupäeval on tulemas ideetalgud.

Peaks tulema pikem ürituste sari, kuhu on planeeritud ka taotlusfond, kust saavad toetust taotleda nii külaliikumised kui linnas tegutsevad kollektiivid. Seda, milline summa läheb eelarvesse, otsustab järgmine volikogu. Kas ja kui palju ta suunab eelarvesse täiendavaid vahendeid Tõrva 100 sünnipäeva tähistamiseks. See sõltub sellest, mida kultuuritegijad lauda toovad ja ära põhjendavad. Midagi tuleb juurde, midagi läheb maha.

Karl Kirt: - millised projektitoetused on planeeritud?

Monika-Evelin Liiv: - augustis on tehtud taotlused Kultuurikapitalile. Septembris tehakse taotlus Eesti Rahvuskultuuri Fondi. Taotlus esitatakse Kultuuriministeeriumile.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Istungi juhataja andis sõna haridus- ja kultuurikomisjoni esimehele.

Indrek Valner: - koos on käidud ja seda arutatud. Need kes olid kohal, olid tugevalt selle suursündmuse poolt. Saada Tõrva 100. sünnipäevaks siia selline üritus, on auväärt asi.

Arnold Looga: - kas üritusel on meie grupid ka sees või vaid sisse ostetud?

Maido Ruusmann: - see on omaette küsimus. Koos orkestritega saab professionaalsel tasemel üles astuda vaid Monika-Evelin Liiv. Mida me juurde punume? See on meie enda kultuuritegijate ülesanne, millist sisendit peab andma. Praegu on õige aeg meie enda kultuuritegijatel sellega tegelema hakata.

Monika-Evelin Liiv: - et Tõrvas on muusikakool, ja kui on neid, kes tahavad tulevikus muusikuks saada, tooksin Leedu Muusikaakadeemiast lauluosakonna juhataja. Teeksime meistrkursuse.

Kui on instrumentaliste, oleks tore tuua välismaa pianiste ja kasutada klaverimuuseumit ning teha seal lõppkontsert.

Võib-olla on meil kunstnikke ja saaks teha näiteks kammersaalis näituse.

Karl Kirt: - meil on kaks kohalikku noort, kes õpivad professionaalset laulmist. Kas neid saaks kaasata?

Monika-Evelin Liiv: - Porgy ja Bessi etenduses saab soovi korral laulda kooris. Galakontserdil on 4–5 lauljat ja kui on konkreetne repertuaar, mida tahame esitada, peavad lauljad olema võimelised seda ära laulma. Kui tahame teha professionaalset kõrgetasemelist etendust, peab solistil olema teatud tase.

Istungi juhataja andis kaasettekandeks sõna majandus-eelarve komisjoni esimehele.

Eero Viisu: - komisjoni ettepanek on eelnõud toetada.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Päevakorrapunkti otsustamiselt taandasid ennast volikogu liikmed Maido Ruusmann ja Ilmar Kõverik.

Otsustati: võtta vastu otsus nr 10 „Toetuse eraldamise garanteerimine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 15.

Vaheaeg 17:32-17:39

7. Maamaksumäärade, maamaksu tõusu piirmäära ja kodualuse maa maksusoodustuse kehtestamine

Ettekandja: maakorraldusspetsialist Arvo Kargu

Kaasettekandja: majandus-eelarve komisjoni esimees Eero Viisu

Istungi juhataja andis kaasettekandeks sõna majandus-eelarve komisjoni esimehele.

Eero Viisu: - et katastriüksustel on erinevad sihtotstarbed, nt metsamaa ja põllumaa, siis väikesed muutused kindlasti on. Komisjoni seisukoht oli, et kulu inimestele ei suureneks.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna maakorraldusspetsialistile.

Arvo Kargu: - seadusandja andis volikogudele õiguse määrata lisaks maamaksumääradele ka koduomaniku soodustuse ja maamaksu tõusu piirmäära. Varasem väljend oli kaitsemehhanism. See on protsent, mille võrra omanikul järgmisel aastal maamaks ei tõuse olenemata sellest, milline see tuleb arvutuslikult. Meie ettepanek on võtta minimaalne protsent, mis on 10%. Seda ei arvutata maamaksust vaid maamaksule lisatakse ka kõik soodustused. Alles siis võetakse sellest 10%.

Koduomaniku soodustus oli varasemalt pindalapõhine. Hajaasustuses oli see elumumaa ja maatulundusmaa õuema kōlvikult kuni 2 ha, kui ta oli omanik ja omas seal „sisse kirjutust“, tiheasustuses oli see 0,15 ha.

Nüüd anti volikogudele õigus määrata kodualuse maa maksusoodustus summaliselt kuni 1000 eurot.

Pindalapõhiselt oli varem koduomaniku maamaksusoodustus hajaasustuses ca 10 kuni 15 eurot, ja tiheasustuses ca 25 kuni 40 eurot. Komisjon tegi ettepaneku kehtestada piirkonna maksimaalne koduomaniku soodustus. Sellest saavad kasu põhiliselt hajaasustuses elavad koduomanikud.

Põhilise osa maamaksust moodustab maatulundusmaa, mis on ca 90%. See on siis põllumaa ja metsamaa.

Ettekandja tõi näiteid, kuidas muutub uute hindadega maamaks põllumaal ja metsamaal.

Toodud näidete põhjal tuleb põllumaale maamaksu väike tõus, metsamaal maamaks väheneb.

Ettekandja tõi maamaksu kalkulaatori põhjal näiteid ka valla kohta tervikuna, kuidas erinevad maamaksumäärad muudavad maamaksu suurust.

Küsimused:

Karl Kirt: - kodualuse maa maksusoodustus on 40 eurot, kas see tähendab, et koduomanikud ei pea Tõrva vallas maamaksu maksma?

Arvo Kargu: - ei, neile kehtib soodustus. Maamaksust arvestatakse maha 40 eurot, kui on elumumaa kas hajaasustuses või tiheasustuses või hajaasustuses maatulundusmaa õuema kōlvik ja kui oled maa omanik ning oled seal asuvasse elamusse „sisse kirjutatud“ olenemata õuema kōlviku pindalast.

Maido Ruusmann: - kas maamaks tõuseb?

Arvo Kargu: - põhilise tõusu annab põllumaa. Kui me tahame, et maamaks ei tõuseks kellelgi, peaks seadusandja muutma maamaksu aastase suurenemise maksimaalse piirmäära vahemiku alates 0%. Hetkel on kõige väiksem võimalik tõus 10%.

Toimus arutelu maamaksumäärade ja kodualuse maa maksusoodustuse suuruse osas.

Karl Kirt: - on ettepanek, et eelnõu § 1 lõige 3 võiks olla 50 eurot.

Maido Ruusmann: - tuli ettepanek muuta eelnõu § 1 lõikes 3 esitatud kodualuse maa maksusoodustuse summa 40 eurot ja kehtestada kodualuse maa maksusoodustuseks 50 eurot. Kas viime läbi hääletuse või on konsensus? Andke märku, kes soovib muudatuse hääletamist.

Muudatuse hääletamist ei nõutud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: muuta eelnõu § 1 lg 3 järgmiselt: „Kehtestada Tõrva valla haldusterritooriumil kodualuse maa maksusoodustuseks 50 eurot“ ja võtta vastu määrus nr 12 „Maamaksumäärade, maamaksu tõusu piirmäära ja kodualuse maa maksusoodustuse kehtestamine“.

Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

8. Loa andmine kinnisasja omandamiseks

Ettekandja: maakorraldusspetsialist Arvo Kargu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna maakorraldusspetsialistile.

Arvo Kargu: - kui juriidiline isik Eestis soovib omandada kinnistut, millel asub metsamaa või põllumaa, mis on suurem kui 10 ha ja ta ei tegele põllumajandusliku tootmisega, saab ta seda teha vaid kohaliku omavalitsuse volikogu loal.

Antud juhul OÜ Valme Investeeringud soovib omandada Riidaja külas asuva Mattese kinnisasja. Kinnistu suurus on ca 11 ha. Kinnistu omandamiseks tuleb esitada tegevuskava ja tõendi, et tal on vahendid maa sihtotstarbeliseks harimiseks. Seadus annab ka teise võimaluse – ta võib kinnitada, et annab maa rendile kasutajale, kes omab põllumajanduslikku kogemust, tegeleb põllumajandusega.

OÜ Valme Investeeringud juhatuse liige Valdeko Värva annab OÜ-le Marvald, juhatuse liige samuti Valdeko Värva, maa rendile. OÜ Marvald peab tõendama, et on viimased kolm aastat tegelenud põllumajandustoodete tootmise või metsa majandamisega. Ta on seda tõendanud Maksu- ja Tolliametiga. Ta on deklareerinud kolm aastat põllumajandustoodete müüki. Kõik on seadusega kooskõlas ja on ettepanek anda OÜ-le Valme Investeeringud luba Mattese kinnisasja omandamiseks. Kinnisasja omandamine OÜ Valme Investeeringud poolt ei riiva avalikku huvi ega takista kohalikul omavalitsusel täita talle seadusega antud ülesandeid. Siiani oleme taotlejatele loa andnud. Riik maksab vallale toimingut kinni.

Maido Ruusmann: - selle suurem eesmärk on põllumajandusmaa kaitsmine ja laiemalt toidujulgeolek, et maa ei läheks põllumajanduslikust kasutusest välja. Pädevus nõusoleku andmiseks on antud vallale.

Küsimused:

Hardo Lust: - mainisid ettekandes omandamist ja renti. Kumb ta siis on?

Arvo Kargu: - OÜ Valme Investeeringud omandab. Tema põllumajandusega ei tegele. Ta annab rendile ettevõttele, kes tegeleb põllumajandusega. Põhimõte on selles, et maad saaks kasutada põllumajanduslikuks tootmiseks.

Tarmo Tamm: - see firma praegu ei tegele, aga see loob eeldused, et annab teisele rendile ja saab hiljem hakata oma firma all tegelema. Siis ta ei pea enam küsima tulema. Kaks aastat toimetab ja kolmandal aastal paberid näitavad, et ta kolmandat aastat teeb.

Arvo Kargu: - ei oska seda kommenteerida.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu otsus nr 11 „Loa andmine kinnisasja omandamiseks“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

9. Vallavara otsustuskorras võõrandamine

Ettekandja: vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallamajanduse osakonna juhatajale.

Tõnu Jaansalu: - tegemist on Tõrva vallas Holdre külas asuva Jaanimäe kinnistuga. Jaanimäe kinnistu on Tõrva valla omandis. Seda kinnistut Tõrva vallal vaja ei ole. Seal on aastaid elanud ja elab ka täna elanik, kes on teinud vallavalitsusele avalduse kinnistu omandamiseks. Nimetatud kohas on aastakümneid elanud avaldaja esivanemad.

Üldjuhul müüakse vallavara enampakkumisel. Erandjuhtudel saab vara müüa otsustuskorras. Et tegemist on inimese koduga, on ettepanek müüa kinnistu otsustuskorras. Seda on arutanud ka planeeringu-vallavara komisjon ja komisjon on teinud ettepaneku müüa kinnistu hinnaga 3124 eurot.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Istungi juhataja andis kaasettekandeks sõna planeeringu-vallavara komisjoni esimehele.

Hardo Lust: - komisjon selle otsuse tegi ja nõustus müüma otsustuskorras eelnimetatud hinnaga.

Istungi juhataja tänas kaasettekandjat.

Küsimused:

Tarmo Tamm: - kas on olnud apsakas seoses tagastamisega?

Tõnu Jaansalu: - ei oska öelda. Ilmselt on seal midagi ajaloos tegemata jäänud.

Otsustati: võtta vastu otsus nr 12 „Vallavara otsustuskorras võõrandamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

10. Hädaolukorra seaduses sätestatud ülesannete täitmise delegeerimine

Ettekandja: vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallamajanduse osakonna juhatajale.

Tõnu Jaansalu: - hädaolukorra seadus paneb kohalikele omavalitsustele kohustused, mis on seotud kriiside ennetamise, lahendamise ja elanikkonna kaitse korraldamisega. Kuna tegemist on täidesaatva iseloomuga ülesannetega, on otstarbekas ja kooskõlas kohaliku omavalitsuse korralduse seadusega anda nende täitmise õiguslik alus vallavalitsusele kui valla täitevorganile. Meil on palju kohustusi, mida teame, et need tulevad ja ka kohustusi, mida täna ei tea, et need tulevad. Need on asjad, millega ei ole mõistlik volikogu koormata. Sellest ettepanek delegeerida hädaolukorra seaduses sätestatud ülesanded vallavalitsusele.

Küsimused:

Karl Kirt: - üks oluline punkt hädaolukorra seaduses on riskianalüüs. Kuidas seda kajastada, et riskianalüüsi tutvustatakse volikogule. Kui me selle ära delegeerime, siis seda volikokku ei tooda.

Volikogu komisjonid võiksid ikkagi anda oma arvamuse.

Tehnilises mõttes saan aru, et vallavalitsus koostab, kuid see on oluline volikogul teada, kuidas toimub kriiside lahendamine.

Tõnu Jaansalu: - arvan, et sellega ei ole probleemi. Kõik otsused, mida teeme, neid tutvustame volikogus, kas vallavalitsuse informatsioonis või eraldi ettekandega.

Maido Ruusmann: - küsimus on õigustatud. Kas meil on võimalik seda kuidagi reguleerida?

Arnold Looga: - meil tuleb oktoobris veel istung. Äkki õnnestub riskianalüüsi näha ja siis vastu võtta?

Maido Ruusmann: - Karli mõte oli, et riskianalüüsi puhul säiliks kaasamine volikogu tasandil.

Signe Kiin: - eelnõud võib täiendada - „välja arvatud“ riskianalüüs.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: muuta eelnõu § 1 lg 1 järgmiselt: „Hädaolukorra seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse või selle organi ülesanded delegeeritakse Tõrva Vallavalitsusele, välja arvatud hädaolukorra seaduse § 9² sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse riskianalüüsi koostamine.“ ja võtta vastu määrus nr 13 „Hädaolukorra seaduses sätestatud ülesannete täitmise delegeerimine“.

Määrus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

11. Jaoskonnakomisjonide moodustamine

Ettekandja: vallasekretär Signe Kiin

Istungi juhataja andis ettekandeks sõna vallasekretärile.

Signe Kiin: - lähenemas on kohaliku omavalitsuse volikogu valimised. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seadus näeb ette, et volikogul tuleb moodustada jaoskonnakomisjonid ja nimetada jaoskonnakomisjonide liikmed ja asendusliikmed. Meil on Tõrva vallas jätkuvalt neli valimisjaoskonda. Ettepanek on moodustada neli jaoskonnakomisjoni. Nimed on teile saadetud. Inimeste nõusolekud on olemas.

Valimisliit Terve Tõrva ja EKRE Eesti Konservatiivne Rahvaerakond kasutasid võimalust esitada komisjonidesse oma esindajad, kes on arvatud komisjoni liikmete hulka.

Küsimusi ei esitatud.

Istungi juhataja tänas ettekandjat.

Otsustati: võtta vastu otsus nr 13 „Jaoskonnakomisjonide moodustamine“.

Otsus võeti vastu avalikul hääletamisel - poolt 17.

Istungi juhataja kuulutas istungi lõppenuks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maido Ruusmann
volikogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Eve Eisen
protokollija